

НАЙ-ГОЛЕМИЯТ УРОК В СВЕТА

Време

45 мин

Възрастова група

11 – 14 години

Не изхвърляй! Намери ново приложение на ресурсите

Този урок е част от поредица образователни материали, разработени в рамките на „Най-големият урок в света“ – инициатива на УНИЦЕФ и партньори за популяризиране на Глобалните цели за устойчиво развитие.

Очаквани резултати

Учениците ще могат да:

- обясняват понятието „устойчив“;
- разграничава възобновяеми и невъзобновяеми ресурси;
- изработва самостоятелно торба за многократна употреба от стара тениска.

Материали

- Стари тениски
- Ножици (най-подходящи са ножици за текстил)
- Изпиращи се маркери за текстил
- Приложение 1. Информация за учителя за Глобални цели 13, 14 и 15
- Приложение 2. Глобалните цели за устойчиво развитие
- Приложение 3. Инструкции за изработка на торба за пазаруване от стара тениска

Понятия

Ресурси, устойчив, действия в областта на климата, борба с климатичните промени, споделяне, ново приложение

Междупредметни връзки

Дейностите в урока са подходящи за допълване и разширяване на изучаваното по география и икономика, технологии и предприемачество, темите по гражданско образование, предвидени за часа на класа.

Преглед на дейността

1. Учениците участват в дискусия как използваме и споделяме ресурсите в ежедневието си, ако нямаме достатъчно ресурси.
2. Учениците се запознават със значението на понятието „устойчив“ и изработват торба за пазаруване от стара тениска.
3. Учениците дискутират как с направата на торба за пазаруване от стара тениска допринасят за постигането на Глобална цел №13 и изчисляват колко найлонови торбички ще замени такава торба за един месец.

Предварителна подготовка

Целта на урока е да запознае учениците с необходимостта от борба с климатичните промени за постигане на устойчиво развитие и как чрез повторно използване на ресурсите всеки отделен човек, държавите и бизнесът могат да дадат своя принос.

Урокът е свързан с Глобална цел 13 Борба с климатичните промени, като също така засяга и опазването и устойчивото използване на океаните, моретата и водните ресурси за устойчиво развитие (Цел 14) и опазването, възстановяването и насърчаването на устойчивото използване на сухоземните екосистеми, устойчивото управление на горите, борбата с опустиняването, спирането и обръщането на процеса на деградация на земите и предотвратяването на загубата на биологично разнообразие (Цел 15). Информацията за целите трябва да се представя по разбираем за учениците начин, съобразен с възрастта, знанията и уменията на учениците, като се прави връзка с Конвенцията за правата на детето (вж. **приложение 1** с информация за учителя).

Ако учениците не са запознати с Глобалните цели, отделете в началото няколко минути, за да изгледате краткото видео за инициативата „Най-големият урок в света“ или предварително проведете урок за представяне на Глобалните цели – вж. Линк към видеото и план на урока на страницата на [инициативата „Най-големият урок в света“](#) на сайта на УНИЦЕФ България.

С благодарност към UNICEF Jamaica за снимките на торби от стари тениски. Следвайте техния Instagram профил @teetotesJa за още новости!

Стъпка 1. Глобалните цели

5

МИН

Обяснете на учениците, че днес ще се включите в инициативата на УНИЦЕФ „Най-големият урок в света“, която запознава ученици на всякаква възраст с Глобалните цели, за да чуе тяхното мнение и предложения какво може да направи всеки за постигането им.

Припомнете, че за да решат проблемите в света – замърсяването на природата, войните, бедността, невъзможността на много деца да ходят на училище, държавите са се обединили около 17 цели, които трябва да постигнат заедно. Това са Целите за устойчиво развитие (Глобалните цели). Покажете плаката с тях (**приложение 2**). Те са приети от Общото събрание на ООН през 2015 г. и трябва да бъдат постигнати до 2030 г. Дайте примери за някои от Целите и кажете, че днес ще говорите как всеки от нас може да допринесе за постигането на Глобална цел 13 Борба с климатичните промени.

Стъпка 2. Как използваме ресурсите си?

5

МИН

Организирайте дискусии по следните въпроси:

- Как използваме ресурсите в класната стая, като например ножици, цветни моливи, книги?
- Какво правим, ако не ни достигат? (Споделяме ги с останалите, работим заедно на групи и т.н.)
- Как се чувствате, когато някой не иска да ви служи с нещо?
- Използваме ли повече ресурси, отколкото ни трябва?
- А изхвърляме ли храна? Ако е така, какво се случва с нея?

Напишете на дъската „устойчив“. Попитайте учениците дали са чували тази дума преди и знаят ли какво означава.

Устойчив: който може да продължи съществуването си дълго време.

Стъпка 3. Торба за пазаруване от стара тениска

25

МИН

Кажете на учениците, че днес и вие ще се включите в борбата с климатичните промени, като направите нещо на пръв поглед съвсем обикновено – торба за пазаруване.

Обяснете, че начинът, по който живеем, често води до негативни климатични промени – ние имаме вредния навик да използваме нещата веднъж и после да ги изхвърляме. Попитайте учениците за примери. (Пластмасови бутилки, чаши и прибори за хранене.)

Подчертайте, че е много важно да започнем да преосмисляме начина, по който използваме земните ресурси, за да запазим собствения си живот, както и този на всички други същества на Земята. Попитайте учениците:

- Използвате ли нещо по различен начин от оригиналното му предназначение? Дайте примери.

Обяснете, че като си направим торба за пазаруване от стара тениска, ще ѝ намерим ново приложение, вместо да я изхвърлим, както и ще ограничим своята употреба на найлонови торбички.

Преди да пристъпите към изработването на торбата, можете да разгледате профила в Instagram на TeeTotesJa – група ученици в Ямайка, които разпространяват посланието на екодвижението „Торби за пазаруване от стари тениски“: www.instagram.com/teetotesja/

Покажете инструкциите за работа в **приложение 3** или изгледайте краткото видео: www.youtube.com/watch?v=awf6FmeGMK0.

Учениците работят индивидуално или по двойки. Те могат да украсят торбите си по свой вкус, като ги изрисуват с маркери за текстил.

След като изработите торбите, направете връзка между това действие и Глобална цел 13. Обсъдете въпросите:

- *Как с торбата за пазаруване от стара тениска допринасяме за постигане на цел 13 Борба с климатичните промени?*
- *Как ще използвате своите торби? Колко по-малко найлонови торбички ще използвате за 1 месец благодарение на тях? Пресметнете приблизителния брой, като прецените колко найлонови торбички обичайно използвате.*
- *Имате ли други креативни идеи за повторно използване на стари дрехи или други материали?*

След урока

Изпратете ни снимки и/или видеа от дейностите, както и попълнени [Декларации за съгласие за използване на фотографско изображение на УНИЦЕФ](#), а ние ще ги споделим в социалните мрежи на УНИЦЕФ заедно със снимките и видеата на стотици училища от цялата страна.

Цели за устойчиво развитие

През 2015 г. всички 193 държави членки на ООН приеха 17 цели за устойчиво развитие, с които поемат отговорност до 2030 г. да бъдат постигнати трите основни измерения на устойчивото развитие – икономическо, социално и екологично, а именно:

- *Изкореняване на крайната бедност*
- *Справяне с неравенствата и несправедливостта*
- *Справяне с климатичните промени.*

Глобална цел 13

Цел 13 Борба с климатичните промени е свързана с предприемането на спешни действия за борба с изменението на климата и неговите последици.

За да бъде постигната тази цел до 2030 г., държавите са се съгласили на следните конкретни действия и мерки:

- Да направят необходимото всички хора да бъдат добре подготвени за опасностите, свързани с изменението на климата и природните бедствия
- Да отделят средства за борба с изменението на климата от държавните бюджети
- Да включат проблемите, свързани с климатичните промени, в дневния ред на правителствата си.

Връзка на Цел 13 с Конвенцията на ООН за правата на децата

Всяка една от Глобалните цели има отношение към правата на детето. Цел 13 Борба с климатичните промени има пряка връзка с няколко члена в Конвенцията на ООН за правата на детето. В Преамбюла държавите страни по Конвенцията потвърждават вярата си в основните човешки права и в достойнството и ценността на човешка личност и своята решимост да насърчават социалния прогрес и по-добри стандарти на живот при по-голяма свобода. Държавите признават, че всяко дете има присъщото право на живот (чл. 6). Държавите също гарантират във възможно най-голяма степен оцеляването и развитието на детето, като образованието на детето трябва да бъде насочено към развитието на личността, талантите и умствените и физическите способности на детето, за да се постигне техния максимален потенциал, както и да се възпита уважение към природната среда (чл. 29.1. а, д). Държавите признават значението на международното сътрудничество за подобряване на условията на живот на децата във всяка страна, по-специално в развиващите се страни (Преамбюл).

Глобална цел 14

Цел 14 Живот под водата е свързана с опазването и устойчивото използване на океаните, моретата и водните ресурси за устойчиво развитие.

За да бъде постигната тази цел, държавите са се съгласили на следните конкретни действия и мерки:

- Да намалят замърсяването на водите до 2025 г., голяма част от което идва от човешката дейност на Земята.
- Да приемат закони, които забраняват незаконния и прекомерния риболов, както и други вредни риболовни практики.
- Да дават финансова подкрепа на най-бедните страни и малките острови, за да се справят по-успешно със защитата и управлението на морските ресурси с поглед към бъдещето.

Връзка на Цел 14 с Конвенцията на ООН за правата на децата

Всяка една от Глобалните цели има отношение към правата на детето. Цел 14 Живот под водата има пряка връзка с няколко члена в Конвенцията на ООН за правата на детето. В Преамбюла държавите страни по Конвенцията потвърждават вярата си в основните човешки права и в достойнството и ценността на човешка личност и своята решимост да насърчават социалния прогрес и по-добри стандарти на живот при по-голяма свобода. Държавите трябва да гарантират достъпа на детето до информация и материали от различни национални и международни източници (чл. 17) и насърчават международното сътрудничество по въпроси, свързани с образованието (чл. 28.3), включително и възпитаване на уважение към природната среда (чл. 29.1. д). Държавите се ангажират да предприемат подходящи мерки за осигуряване на подходящи храни и чиста питейна вода, като се вземат предвид опасностите и рисковете от замърсяване на околната среда (чл. 24.2. в).

Глобална цел 15

Цел 15 Живот на земята е свързана с опазване, възстановяване и насърчаване на устойчивото използване на суходемните екосистеми, устойчиво управление на горите, борба с опустиняването, спиране и обръщане на процеса на деградация на земите и предотвратяване загубата на биологично разнообразие.

За да бъде постигната тази цел, държавите са се съгласили на следните конкретни действия и мерки:

- Да намалят обезлесяването и да засаждат повече дървета
- Да защитават и опазват екосистемите (например, пустините и горите), чрез спазване на подписаните международни споразумения
- Да предприемат спешни мерки за предотвратяване изчезването на застрашени видове.

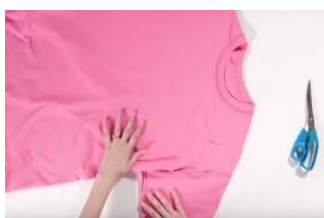
Връзка на Цел 15 с Конвенцията на ООН за правата на децата

Всяка една от Глобалните цели има отношение към правата на детето. Цел 15 Живот на земята има пряка връзка с няколко члена в Конвенцията на ООН за правата на детето. В Преамбюла държавите страни по Конвенцията потвърждават вярата си в основните човешки права и в достойнството и ценността на човешката личност и своята решимост да насърчават социалния прогрес и по-добри стандарти на живот при по-голяма свобода. Държавите признават, че всяко дете има присъщото право на живот (чл. 6). Държавите също гарантират във възможно най-голяма степен оцеляването и развитието на детето, като образованието на детето трябва да бъде насочено към развитието на личността, талантите и умствените и физическите способности на детето, за да се постигне техния максимален потенциал, както и да се възпита уважение към природната среда (чл. 29.1. а, д). Държавите признават значението на международното сътрудничество за подобряване на условията на живот на децата във всяка страна, по-специално в развиващите се страни (Преамбюл).

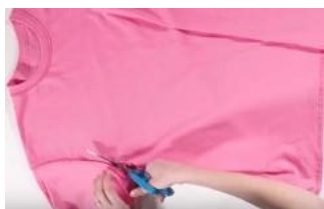
ГЛОБАЛНИТЕ ЦЕЛИ за устойчиво развитие

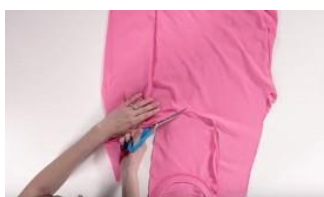
Приложение 3. Инструкции за изработка на торба за пазаруване от стара тениска

1. Обърнете тениската наопаки.

2. Отрежете ръкавите. Опитайте се да направите разрезите възможно най-прави! Лентите на рамената ще бъдат дръжките на вашата торба.

3. След това изрежете яката

4. Сега срежете долния ръб на тениската на ленти. Направете ги с дължина от 7 – 8 см и на около 1 см разстояние една от друга.

5. След като сте ги срязали, завържете един за друг на възел краищата на всеки две срещуположни ленти.

6. За да запълните получените дупки, направете по още един чифт възли. Този път завържете всяка лента със съседната лента.

7. След това завържете по още един възел във всеки край, за да бъде достатъчно здраво

8. Накрая обърнете наопаки. Вашата торба е готова. Можете да я украсите с маркери за текстил!